

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/86/2018
Identifikačné číslo spisu: 1210221816
Dátum vydania rozhodnutia: 23.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Anna Marková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1210221816.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Muránska píla, s. r. o., so sídlom Muráň č. 40, IČO: 31 704 867, proti žalovanému 1/: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, so sídlom Mierová 19, Bratislava, IČO: 00 686 832, a žalovanému 2/: Slovak Business Agency, so sídlom Miletičova 23, Bratislava, IČO: 30 845 301, zast. Bobák, Bollová a spol. s r. o., so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, Bratislava, IČO: 35 855 673, o zaplatenie 68.047,53 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 24Cb/74/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 19. septembra 2017, č. k. 2Cob/57/2017-741, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu o d m i e t a.

II. Žalovaným 1/ a 2/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej tiež „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 18. novembra 2014, č. k. 24Cb/74/2012-517, žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne sumu 9.518,29 eur titulom náhrady trov konania pozostávajúcich zo súdneho poplatku za podaný odpor proti platobnému rozkazu zaplateného žalovaným 2/ vo výške 4.082,50 eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 5.435,79 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu žalobcu.

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že po vyhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že medzi žalobcom ako príjemcom pomoci a žalovaným 1/ ako vykonávateľom pomoci, v mene ktorého konal žalovaný 2/, bola dňa 5. októbra 2007 uzavretá v písomnej forme platná inominátna (nepomenovaná) zmluva v zmysle Obchodného zákonníka, ktorej predmetom bolo poskytnutie nenávratného finančného príspevku v celkovej výške 2.050.000,- Sk (68.047,53 eur) v rámci Sektorového operačného programu, pričom nenávratný finančný príspevok mal byť žalobcovi vyplatený sčasti zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a sčasti zo štrukturálnych fondov Európskej únie. V danom prípade jednoznačne išlo o špecifický zmluvný vzťah, v rámci ktorého mal žalobca nenávratne získať peňažné prostriedky bez toho, aby bol žalobca povinný poskytnúť druhej

zmluvnej strane zmluvné plnenie v adekvátnej hodnote. Vzťah založený predmetnou zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, včítane práv a povinností z neho vyplývajúcich, bolo podľa názoru súdu nutné vnímať v kontexte celého procesu, ktorý uzavretiu predmetnej zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku predchádzal, včítane dokumentov stranám známym a stranami vyhotovenými pred samotným uzavretím predmetnej zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku. Tento názor súdu vyplýval jednak zo špecifickosti daného zmluvného vzťahu a jednak zo samotnej preambuly predmetnej zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, podľa ktorej je túto zmluvu potrebné interpretovať a posudzovať so zreteľom a v nadväznosti na dokumenty taxatívne uvedené v preambule zmluvy, medzi ktorými sú výslovne uvedené schéma pomoci de minimis „Schéma podpory existujúcich a začínajúcich podnikateľov“ publikovaná v Obchodnom vestníku SR č. 95/2004, vyhlásená výzva na predkladanie projektov kód XXXXXXXX-XXX zo 16. augusta 2006 a dokumentácia zverejnená v rámci predmetnej výzvy. K dokumentácii zverejnenej v rámci predmetnej výzvy jednoznačne patrila aj Príručka pre žiadateľa, pričom článok V. Príručky pre žiadateľa obsahoval veľmi podrobné usmernenie poskytovateľa o postupoch pri obstarávaní a v jeho úvode je uvedené, že verejné obstarávanie môže byť v závislosti od rozhodnutia žiadateľa vykonané pred alebo po podaní žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku a verejná obchodná súťaž musí byť vykonaná pred podaním žiadosti. Z čestného prehlásenia žalobcu zo dňa 5. októbra 2007 je s poukazom na článok V., bod 5.1, ods. 3 Príručky pre žiadateľa zrejmé, že v danom prípade sa žalobca zaviazal realizovať postup verejného obstarávania zodpovedajúci postupu pri zákazke s nízkou hodnotou, t. j. žalobca už v čase uzatvárania predmetnej zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku vedel, akú metódu verejného obstarávania má aplikovať a aké konkrétne kroky súvisiace s verejným obstarávaním má realizovať.

3. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca síce nebol povinný realizovať verejné obstarávanie podľa zákona o verejnom obstarávaní s poukazom na výšku prideleného finančného príspevku z titulu zákonnej povinnosti, ale táto povinnosť mu jednoznačne vznikla ako zmluvná povinnosť bez ohľadu na výšku prideleného finančného príspevku, ako povinnosť realizovať výber dodávateľa metódou v zmysle zákona o verejnom obstarávaní. Žalobca vzhľadom na výšku prideleného finančného príspevku mal možnosť vybrať si medzi verejnou obchodnou súťažou podľa Obchodného zákonníka a verejným obstarávaním podľa zákona o verejnom obstarávaní, ale len v čase pred podaním žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku, pričom je nesporné, že spolu so žiadosťou žalobca nepredložil dokumentáciu súvisiacu s realizáciou verejnej obchodnej súťaže podľa Obchodného zákonníka, ale naopak zaviazal sa vykonať verejné obstarávanie podľa zákona o verejnom obstarávaní.

4. Predmetná zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku mala podľa článku XV, ods. 3 nadobudnúť účinnosť za predpokladu predloženia dokumentácie súvisiacej s procesom verejného obstarávania podľa zákona o verejnom obstarávaní najneskôr v termíne do 4 mesiacov od platnosti tejto zmluvy. K predmetnej zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku bol dňa 15. apríla 2008 uzavretý v písomnej forme Dodatok č. 1, ktorého predmetom bola dohoda zmluvných strán o zmene článku XV, ods. 3 predmetnej zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, na základe ktorej došlo k predĺženiu lehoty na predloženie dokumentácie súvisiacej s procesom verejného obstarávania podľa zákona o verejnom obstarávaní v lehote 8 mesiacov odo dňa platnosti zmluvy, t. j. v danom prípade do 5. júna 2008. Je nesporné, že v zmluvne dohodnutom termíne do 5. júna 2008 nebola zo strany žalobcu dokumentácia súvisiaca s procesom verejného obstarávania zrealizovaná podľa zákona o verejnom obstarávaní predložená, v dôsledku čoho predmetná zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku nenadobudla účinnosť. Tvrdenie žalobcu o tom, že podpisom Dodatku č. 2 došlo súčasne k predĺženiu lehoty na predloženie dokumentácie k verejnému obstarávaniu do 30. septembra 2008 súd prvej inštancie vyhodnotil taktiež ako irelevantné, a to predovšetkým z dôvodu, že predĺženie lehoty na predloženie predmetnej dokumentácie vôbec nebolo predmetom Dodatku č. 2 k predmetnej zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, ale predmetom Dodatku č. 2 bola zmena Prílohy č. 1 a táto zmena sa týkala len predĺženia času realizácie projektu, pričom pojem „ukončenie realizácie projektu“ je určitým a zrozumiteľným spôsobom definovaný v predmetnej zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku v rámci „Definície pojmov“. Listom z 29. júla 2008, doručeným žalobcovi 4. augusta 2008, nadpísaným ako „Odstúpenie od zmluvy o

poskytnutí nenávratného finančného príspevku kód projektu XXXXXXXXXXXX“ žalovaný 2/, konajúci v mene žalovaného 1/, odstúpil od predmetnej zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku. Ako prejudiciálnou otázkou sa súd zaoberal platnosťou predmetného odstúpenia od zmluvy, ktoré s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti vyhodnotil ako platný právny úkon, keďže je nesporné, že v termíne do 5. júna 2008 nebola dokumentácia súvisiaca s procesom verejného obstarávania žalobcom predložená, t. j. nebola predložená ani v dodatočnej lehote vyplývajúcej z Dodatku č. 1, čo súd vyhodnotil ako podstatné porušenie predmetnej zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, keďže zo strany žalobcu nebola splnená povinnosť, o ktorej žalobca pri dodržaní minimálnej odbornej starostlivosti musel v čase uzavretia zmluvy predvídať s prihliadnutím na účel zmluvy, ktorý vyplynul z jej obsahu a z okolností, za ktorých bola zmluva uzavretá, že druhá strana nebude mať záujem na plnení povinností pri takom porušení zmluvy.

5. Súd prvej inštancie s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti kvalifikoval žalobcom uplatnený nárok ako skutkovo i právne irelevantný, a preto žalobu voči žalovaným 1/ a 2/ v celom rozsahu zamietol. V prípade žalovaného 2/ je okrem toho daný aj ďalší dôvod zamietnutia žaloby vyplývajúci zo skutočnosti, že žalovaný v 2/ nebol vykonávateľom pomoci, ale konal v mene žalovaného 1/ ako Sprostredkovateľský orgán pod Riadiacim orgánom, v dôsledku čoho v konaní, ktorého predmetom je určenie povinnosti plniť z predmetnej zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku vo forme zaplataenia nenávratného finančného príspevku, nie je daná vecná pasívna legitímácia žalovaného 2/. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca.

6. Rozsudkom z 23. februára 2016, sp. zn. 2Cob/64/2015, Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež „odvolací súd“) potvrdil ako vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne trovy odvolacieho konania vo výške 859,58 eur, k rukám právneho zástupcu žalovaných do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

7. Na dovolanie žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací uznesením z 25. januára 2017, č. k. 5Obdo 50/2016-717 rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 23. februára 2016, sp. zn. 2Cob/64/2015 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nakoľko odvolací súd žalobcovi nedal možnosť sa oboznámiť a vyjadriť k vyjadreniu žalovaných, ktoré podali k odvolaniu. Týmto postupom došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces.

8. Krajský súd v Bratislave v novom konaní rozhodol rozsudkom z 19. septembra 2017, č. k. 2Cob 57/2017-741 tak, že napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava II z 18. novembra 2014, č. k. 24Cb 74/2012-517 potvrdil a žalobcovi uložil povinnosť žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť trovy odvolacieho a dovolacieho konania v plnom rozsahu. O ich výške rozhodne súd prvej inštancie.

9. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že pokiaľ ide o vytýkané porušenie práva na spravodlivý proces nedoručením vyjadrenia žalovaných 1/ a 2/ k odvolaniu žalobcovi, uvedené vyjadrenie žalobcovi bolo doručené už 26. februára 2016, čo sám uviedol v podanom dovolaní, preto mu odvolací súd už doručené vyjadrenie opätovne nedoručoval. Poznamenal však, že žalobca sa až do nového rozhodnutia odvolacieho súdu k predmetnej veci nevyjadril.

10. Odvolací súd sa vo veci samej, v celom rozsahu sa stotožnil so zisteným skutkovým stavom a právnym posúdením veci súdom prvej inštancie. Uviedol, že už zo samotného názvu Zmluvy a Preambuly je zrejmé, že nejde o typickú obchodnú zmluvu. Predmetná zmluva má povahu súkromnoprávnej zmluvy s prvkami verejnoprávnymi, keďže uzatvorenie zmluvy na poskytnutie finančných prostriedkov predpokladá zákon o rozpočtových pravidlách a zmluva odkazuje na predpisy verejného práva. Zmluva vzhľadom na dojednanie medzi sporovými stranami je zmluvou obchodnoprávnou, keďže účastníci konania dojednali predmet svojich záväzkov dostatočne určito (záväzok poskytnúť nenávratný finančný príspevok v súlade so zmluvnými podmienkami a záväzok prijímateľa prijať finančné prostriedky a realizovať projekt) a na aplikácii Obchodného zákonníka sa písomne dohodli. Vzhľadom na odkaz na predpisy verejného práva a záväzok tieto predpisy rešpektovať

má zmluva aj povahu verejnoprávnu. Práve s poukazom na verejnoprávny charakter musí žalobca zniesť zvýšené povinnosti na režim nakladania s finančnými prostriedkami. Sprísnená kontrola s nakladaním so štátnymi finančnými prostriedkami zo strany jedného z účastníkov zmluvy vyplýva z verejnoprávnej povahy zmluvy. Vo viacerých ustanoveniach zmluvy je zakotvené, že ide o finančné prostriedky vyplatené zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky s čím je spojená zvýšená kontrola, ako aj zvýšená zodpovednosť za porušenie dohodnutých zmluvných podmienok oproti štandardným obchodným zmluvám. Podľa odvolacieho súdu práve z týchto dôvodov nemožno hovoriť o bezprávnom nátlaku na žalobcu. Žalobca ako záujemca o poskytnutie nenávratného finančného príspevku sa uchádzal o jeho poskytnutie s tým, že sa zaviazal dodržiavať všetky podmienky uvedené vo výzve k tomu prináležiacej a v ostatnej zverejnenej dokumentácii.

11. K odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uviedol, že jedine zmluva upravuje práva a povinnosti strán a ustanovenie Príručky nie sú právne záväzné. Odvolací súd ďalej uviedol, že vzhľadom na atypickosť zmluvy a dojednanie, že táto zmluva sa bude posudzovať aj podľa dokumentácie uvedenej v Preambule, je nutné vychádzať pri posudzovaní zmluvného vzťahu komplexne zo všetkých dokumentov. Rozhodujúcou otázkou pre právne posúdenie veci bola prejudiciálna otázka, či odstúpenie od Zmluvy zo strany žalovaných je platný právny úkon. Súd prvej inštancie dospel k správneému záveru, že ide o platný právny úkon, keďže je nesporné, že v lehote do 5. júna 2008 nebola dokumentácia súvisiaca s procesom verejného obstarávania žalobcom predložená, t.j. nebola predložená ani v dodatočnej lehote vyplývajúcej z Dodatku č. 1, čo súd vyhodnotil ako podstatné porušenie predmetnej zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, pretože zo strany žalobcu nebola splnená povinnosť, ktorej splnenie žalobca pri dodržaní minimálnej odbornej starostlivosti musel v čase uzavretia zmluvy predvídať s prihliadnutím na účel zmluvy, ktorý vyplynul z jej obsahu a z okolností, za ktorých bola zmluva uzavretá, že druhá strana nebude mať záujem na plnení povinností pri takom porušení zmluvy (§ 345 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka). K procesu verejného obstarávania odvolací súd uviedol, že v Príručke pre žiadateľa je v časti V. uvedené, že „Verejné obstarávanie môže byť v závislosti od rozhodnutia žiadateľa vykonané pred alebo po podaní žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku. Verejná obchodná súťaž musí byť vykonaná pred podaním žiadosti.“ Zákon o verejnom obstarávaní č. 25/2006 Z.z. v znení zákona č. 102/2007 Z. z. účinnom v rozhodnom období sa aplikoval v prípade, že žiadateľ si verejné obstarávanie dobrovoľne vybral s tým, že verejné obstarávanie môže vykonať aj po podaní žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku. Žalobca sa sám z vlastnej vôle pri podaní žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku zaviazal postupovať pri obstarávaní dodávateľov tvarov a služieb postupmi podľa zákona o verejnom obstarávaní. Išlo teda o zmluvný záväzok žalobcu. Žalobca vzhľadom na výšku prideleného finančného príspevku mal možnosť vybrať si medzi verejnou obchodnou súťažou podľa Obchodného zákonníka a verejným obstarávaním podľa zákona o verejnom obstarávaní, ale len v čase pred podaním žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku, pričom je nesporné, že spolu so žiadosťou žalobca nepredložil dokumentáciu súvisiacu s realizáciou verejnej obchodnej súťaže podľa Obchodného zákonníka, ale naopak zaviazal sa vykonať verejné obstarávanie podľa zákona o verejnom obstarávaní. Ako už bolo uvedené, dokumentácia súvisiaca s procesom verejného obstarávania realizovaného podľa zákona o verejnom obstarávaní nebola do 05.06.2008 predložená, v dôsledku čoho Zmluva nenadobudla účinnosť. Pokiaľ ide o Dodatok č. 2 k Zmluve, odvolací súd sa nestotožnil s názorom odvolateľa, že podľa obsahu je potrebné ho interpretovať tak, že žalovaní súhlasili s predĺžením termínu na vykonanie verejného obstarávania do 9/2008 a aj fyzickej realizácie predmetu obstarávania. Predmetom Dodatku č. 2 bolo len predĺženie času realizácie projektu, nie predĺženie lehoty na predloženie dokumentácie súvisiacej s verejným obstarávaním. Svedčí o tom aj skutočnosť, že k uzavretiu Dodatku č. 2 k Zmluve došlo pred uplynutím lehoty na predloženie dokumentácie súvisiacej s procesom verejného obstarávania, ktorej posledným dňom bol deň 05.06.2008 a súčasne pred predložením žiadosti žalobcu o predĺženie lehoty na vykonanie verejného obstarávania z 4. júla 2008, doručenej žalovanému 2/ dňa 8. júla 2008 (ktorá už akceptovaná nebola).

12. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, žiada napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, resp. zmeniť a žalobe vyhovieť. Prípustnosť dovolania vyvodil z ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. a z ust. § 420 písm. f/ a písm. e/ C.s.p.

13. Prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. odôvodnil tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, tam smerovala podstatná časť jeho námietok. Tvrdí že odvolací súd sa nevysporiadal s jeho argumentmi prezentovanými počas konania, a to že súd v rozpore s jasným zákonným príkazom svojvoľne a protizákonne spojil zákazku na dodanie tovaru so zákazkou na dodanie stavebných prác. Rozhodol v priamom rozpore so zákonom č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní, keď nerozdelil obstarávané statky v rámci projektu Manipulačno-triediaca súprava na gulatinu na technologickú a stavebnú časť. Toto konanie je podľa dovolateľa v rozpore s dôvodovou správou k zákonu o verejnom obstarávaní, v rozpore so zásadami, na ktorých tento zákon stojí, v rozpore s rozhodovacou praxou Úradu pre verejné obstarávanie, najmä zásadou nediskriminácie, potvrdenou súdnou praxou. Ďalej namieta, že súd rozhodol v rozpore s Príručkou a Schémou de minis, keď spojil zákazku na dodanie tovaru so zákazkou na dodanie stavebných prác. Napokon tvrdí, že rozhodol aj v rozpore so skutkovým stavom. Týmto sa mal hrubo a svojvoľne odkloniť od rozhodovacej praxe slovenských súdov, európskeho súdu a judikatúry Úradu pre verejné obstarávanie SR. Tvrdí, že každý z vyššie uvedených dôvodov je spôsobilý samostatne odôvodniť povinnosť rozdeliť zákazku na dve samostatné časti a má tak rozhodujúci vplyv na voľbu metódy verejného obstarávania, ktorú z tohto dôvodu žalovaní a súd určili protizákonne a ďaleko za hranicou svojvôle. V ďalšom texte popisuje skutkový stav a kritizuje postup súdu, ktorým nevyzval žalovaných, aby predložili celú dokumentáciu, nie len časť. Domnieva sa, že žalovaní stratili dokumentáciu a ak sa tak stalo, vyslovil názor, že žalovaní potom nemohli platne odstúpiť od zmluvy. Konštatoval, že súd svojim rozhodnutím pri voľbe metódy obstarávania sa odchyľil od ustálenej rozhodovacej praxe v zmysle ustanovenia § 421 písm. f/ C.s.p. /zrejme chcel uviesť § 420 písm. f/ C.s.p./ z týchto dôvodov:

- a/ rozhodol o nerozdelení zákazky na stavebnú a technologickú časť,
- b/ rozhodol v rozpore so zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku,
- c/ rozhodol v rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní a o spôsobe určenia metódy obstarávania,
- d / rozhodol v rozpore s rozhodovacou praxou Úradu pre verejné obstarávanie, najmä zásadou nediskriminácie, potvrdenou súdnou praxou.

V ďalšom texte sa dovolateľ zaoberá skutkovým stavom tak, ako ho hodnotí on a polemizuje o tom, aká metóda verejného obstarávania mala byť zvolená. Napokon namieta, že súd nesprávne právne posúdil zmluvu ako neštandardnú a verejnoprávnu. Tvrdí, že ide o štandardný obchodnoprávny vzťah a vyplýva to z čl. II a čl. XV. ods. 3 zmluvy.

14. V ďalšej časti dovolania sa venuje prípustnosti dovolania podľa ust. § 420 písm. f/ a písm. e/ C.s.p. Tvrdí, že odvolací súd nerozhodol o návrhu na nariadenie pojednávania napriek tomu, že žalobca výslovne žiadal, aby odvolací súd nariadil vo veci pojednávanie a bez akéhokoľvek odôvodnenia, či výzvy, bez ukončenia dokazovania vydal protiprávne rozhodnutie ďaleko za hranicou svojvôle. Hodnotí to ako konanie v rozpore s ust. § 115a O.s.p., či mu odňal možnosť konať pred súdom. V odvolaní navrhol, aby odvolací súd odstránil vadu prvostupňového konania tým, že vyzve procesné strany na predloženie celej dokumentácie. Vyslovil názor, že bez kompletnej dokumentácie nemohol odvolací súd riadne posúdiť, či žalobca vykonal verejné obstarávanie riadne a v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní a či žalovaní oprávnene odstúpili od zmluvy. Odvolací súd bez odôvodnenia sa stotožnil s tvrdením žalovaných, že žalobca nevykonal verejné obstarávanie a nepredložil príslušnú dokumentáciu, hoci žalobca tvrdí opak a ponúka jasný dôkaz t. j. predloženie celej dokumentácie. Ďalej navrhol doplniť dokazovanie aj výsluchom svedkov a to pracovníkov žalovaného 2/, ktorí mali vypovedať o strate dokumentácie a o kontraktačnom procese. Ďalšia námietka sa týka vyhlásenia rozsudku odvolacím súdom bez toho, aby to bolo žalobcovi riadne oznámené. Žalobca má síce vedomosť o tom, že oznámenie o vyhlásení rozhodnutia bolo vyvesené 12.09.2017 a bolo doručené fikciou doručenia 29.09.2017, tvrdí však, že zo samotnej zápisnice vyplýva, že súd neukončil dokazovanie uznesením a na pojednávanie dovolateľa riadne nepredvolal, týmto postupom mu znemožnil predložiť právne stanovisko vo veci a dôkazy. Ak by mal vedomosť o tom, že odvolací súd ide rozhodnúť vo veci samej, okamžite by doplnil svoje odvolanie o všetky dôkazy a o svoje právne stanovisko. Posledná námietka sa týka nesprávne obsadeného súdu /§ 420 písm. e/ C.s.p./, ktorú odôvodnil tým, že zákonnou sudkyňou mala byť Mgr. Martina Bollová. Vzhľadom na podobnosť priezvisk usudzuje, že je pravdepodobne príbuzná právnej zástupkyňi žalovaných. Ďalej zistil, že členkou odvolacieho senátu bola JUDr. Krišková, ktorá

podľa životopisu na webe pôsobila ako súdna tajomníčka na súde OS Bratislava II aj v rokoch 1987 až 1989, teda za hlbokého komunizmu. Domnieva sa preto, že v minulosti aplikovala zvrátený komunistický právny poriadok, v ktorom štát mohol všetko a mal vždy pravdu.

15. Žalobca podaním z 11. apríla 2018, ktoré bolo súdu doručené 11. apríla 2018 doplnil dovolanie. V prejednávanej veci lehota na podanie dovolania uplynula 6. apríla 2018, preto v zmysle ust. § 434 C.s.p. sa týmto podaním dovolací súd nezaoberal, nakoľko dovolacie dôvody nie je možné meniť a dopĺňať po uplynutí lehoty na podanie dovolania.

16. Žalovaní 1/ a 2/ sa k dovolaniu žalobcu vyjadrili, navrhli dovolanie ako neprípustné odmietnuť. Uviedli, že napriek rozsiahlosti dovolania, ktoré spolu s doplnením má 53 strán, neobsahuje jednoznačné označenie odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a zároveň neobsahuje odkaz na judikatúru, ktorá nemala byť zo strany odvolacieho súdu rešpektovaná. Dovolateľ naprieč celým dovolaním navzájom kombinuje prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ a § 421 ods.1 písm. a/ C.s.p., takže zo samotného obsahu dovolania je iba s veľkými komplikáciami možné vyvodiť, čo vlastne dovolateľ dôvodí. Ďalej poukázali na to, že dovolanie je čo sa týka obsahu takmer identické s dovolaním zo 4. mája 2016, ktoré žalobca podal proti skoršiemu rozhodnutiu odvolacieho súdu a o ňom už dovolací súd rozhodol uznesením z 25. januára 2017, sp. zn. 5Obdo 50/2016. Uviedli, že pokiaľ ide o námietku, týkajúcu sa predloženia ďalších dôkazov zo strany žalobcu, dovolací súd dokazovanie nevykonáva, je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd a ak dovolateľ mal dôkazy, mal ich predložiť počas doterajšieho súdneho konania. K nesprávnemu procesnému postupu uviedli, že odvolací súd nebol povinný nariaďovať pojednávanie len preto, že to požadoval žalobca a čo sa týka neukončenia dokazovania, poukázali na ust. § 384 ods. 1 C.s.p. a na skutočnosť, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so zisteným skutkovým stavom, preto dokazovanie nebolo potrebné zopakovať a na základe toho nebolo potrebné ani ukončiť dokazovanie. Výplýva to aj z bodu 46 rozsudku. Čo sa týka jeho nepredvolania na vyhlásenie rozsudku a oznámenia o mieste a čase vyhlásenia rozsudku, majú vedomosť o tom, že žalobca nepožiadaval o zaslanie takéhoto oznámenia /bod 46 rozsudku/, preto oznámením na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu boli dodržané procesné ustanovenia. V poslednom bode dovolania sa žalobca venuje nesprávnemu obsadeniu súdu pokiaľ ide o Mgr. Martinu Bollovú a JUDr. Kriškovú. Tieto argumenty považujú za irelevantné, pretože za nesprávne obsadený súd sa považuje prípad, kedy súd nebol obsadený v zmysle predpisov, ktoré takéto obsadenie určujú. Ak dovolateľ namieta príbuzenský vzťah pokiaľ ide o Mgr. Martinu Bollovú s právnou zástupkyňou žalovaného, nejedná sa o nesprávne obsadený súd, ale o rozhodovanie o vylúčení sudcu. V danom prípade Mgr. Martina Bollová nerozhodovala ako sudca, zákonnou sudkyňou na Okresnom súde Bratislava II bola JUDr. Školníková. V tom čase Mgr. Bollová bola vyššia súdna úradníčka a nie je v žiadnom príbuzenskom vzťahu s konateľkou AK Mgr. Zuzanou Bollovou.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas dovolateľ, konajúci prostredníctvom konateľa s právnickým vzdelaním, bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

18. Podľa § 419 C.s.p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Dovolací súd prv, než pristúpil k preskúmaniu prípustnosti dovolania žalobcu, skúmal, či je dovolanie odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, resp., či dovolateľ vymedzil dovolacie dôvody spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 C.s.p.

19. Dovolací súd je pri rozhodovaní o dovolaní viazaný dovolacím dôvodom tak, ako ich dovolateľ vymedzil vo svojom dovolaní /§ 440 C.s.p./. Viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi je úzko spätá s uplatnením dispozičného princípu, ako jedného zo základných princípov sporového konania /§ 7 C.s.p./. Pokiaľ ide o dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, dispozičný princíp je obmedzený podmienkami a obmedzeniami vyplývajúcimi z výnimočnosti /mimoriadnosti/ tohto opravného prostriedku. V tomto smere je zásadnou aj požiadavka povinného zastúpenia advokátom v dovolacom

konaní, resp. jej zamestnancom, ktorý má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Zmyslom povinného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní je, vzhľadom na náročnosť tohto procesného úkonu, vyžadujúceho právnické vzdelanie, vytvorenie procesného filtra na zjavne neopodstatnené, neprípustné, protirečivé alebo rozporuplné dovolania a zabezpečenie toho, aby podané dovolanie malo všetky potrebné náležitosti, vrátane uvedenia a konkretizovania dôvodov, pre ktoré sa rozhodnutie odvolacieho súdu napáda.

20. Žalobca prípustnosť dovolania vyvodzuje z ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. a z ust. § 420 písm. f/ a písm. e/ C.s.p.

21. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

22. Právna otázka relevantná podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. musí byť procesnou stranou v dovolaní vymedzená jasným a zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť /prípadne aj dôvodnosť/ dovolania. V zmysle ust. § 432 ods. 1 C.s.p. dovolanie možno vymedziť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a ďalej uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska ust. § 421 ods. 1 písm. a/, prípadne písm. b/ C.s.p. musí mať charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o právnu otázku, v žiadnom prípade o otázku skutkovú. Z formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa rozumie tak otázka hmotnoprávna ako aj procesnoprávna. Musí však ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil svoje rozhodnutie. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu, teda vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu, aj keby bola v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia.

23. Napriek tomu, že dovolanie žalobcu je veľmi rozsiahle, nenastolil v ňom jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom právnu otázku, resp. otázku, ktoré by mal dovolací súd vyriešiť. Dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach o tom, ktorú otázku a akú jej naliehavosť mal dovolateľ na mysli. Dovolanie neobsahuje ani označenie odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu a ani odkaz na judikaturu, ktorú odvolací súd v napadnutom rozhodnutí nerespektoval. V prípade uvedenej absencie dovolací súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil súd prvej inštancie a odvolací súd a ani rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá bola dovolacím súdom riešená a odvolací súd sa od tohto riešenia odklonil a z tohto pohľadu rozhodnúť o prípustnosti dovolania. V prejednávanej veci žalobca v dovolaní uviedol všeobecnú charakteristiku nesprávnosti, ku ktorým podľa jeho názoru došlo v konaní pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom. Vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu odvolacieho súdu žalobca v dovolaní napáda hlavne to, že súd svojvoľne a protizákonne spojil zákazku na dodanie tovaru so zákazkou na dodanie stavebných prác, čo má byť v rozpore s rozhodovacou praxou Úradu pre verejné obstarávanie SR, s príručkou pre žiadateľa a schémou pomoci. Žiadnym spôsobom však v dovolaní nespochybnúje základnú právnu otázku, od zodpovedania ktorej podľa odvolacieho súdu záviselo posúdenie celej veci, a to, či odstúpenie od zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku zo strany žalovaných bol platný právny úkon /bod 56./. Odvolací súd tak, ako aj súd prvej inštancie dospeli k záveru, že ide o platný právny úkon, lebo zo strany žalobcu došlo k podstatnému porušeniu zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku. V ďalšom texte, ktorým zdôvodňuje prípustnosť dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. napáda zistený skutkový stav, čo nezakladá prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie. Vzhľadom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. prípustné.

24. Žalobca v dovolaní uviedol aj to, že jeho mimoriadny opravný prostriedok je prípustný podľa § 420

písm. f/ a písm. e/ C.s.p.

25. V zmysle ust. § 420 písm. f/ C.s.p je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolateľ porušenie jeho práva na spravodlivý proces zo strany odvolacieho súdu vymedzil tým, že nikdy neukončil dokazovanie, nenariadil pojednávanie a nepredvolal ho na vyhlásenie rozsudku, čím mu znemožnil predložiť návrhy na ďalšie dokazovanie vypočutím svedkov, ako aj predloženie celej dokumentácie.

26. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Za jednu z najdôležitejších a najnáročnejších činností súdov vôbec, je možné označiť zisťovanie skutkového stavu, ktorý je základom pre jeho rozhodnutie. Prítom súd je subjektom, ktorý určuje, čo sa bude dokazovať, ako bude dokazovanie prebiehať, ktoré skutočnosti bude považovať za preukázané a ktoré dôkazy vykoná. Významné povinnosti v rámci dokazovania patria aj účastníkom konania. Účastník musí na preukázanie svojich tvrdení označiť dôkazy. Ak navrhnuté dôkazy súd vykoná a preukáza sa nimi skutkové okolnosti tvrdené účastníkom, hovoríme, že účastník uniesol dôkazné bremeno ohľadom svojich tvrdení. Dôkazné bremeno možno charakterizovať ako procesnú zodpovednosť účastníka za výsledok konania. Ak tvrdenie účastníka nepreukáže, súd rozhodne nepriaznivo voči tomuto účastníkovi. V rámci dokazovania platí zásada, že každý účastník musí preukázať to, čo tvrdí, len potom môže súd zobrať jeho tvrdenie za základ svojho rozhodnutia. Ak v danom prípade žalobca tvrdí, že žalovaný nepredložil celú dokumentáciu, dovolací súd poukazuje v tejto časti na svoje predchádzajúce rozhodnutie sp. zn. 50Obdo 50/2016 bod 21. a nasl. a k tomu dodáva, že žalobca v priebehu celého konania navrhoval dôkazy, mal teda možnosť navrhovať nielen vypočutie svedkov, ale aj predložiť celú dokumentáciu, ktorú mala podľa jeho tvrdení predložiť druhá strana neúplnú, prítom vyslovil len dohad, že tieto doklady preukážu jeho nárok. Aj v zmysle nálezu II. ÚS 38/2015. „Dôkazné bremeno týkajúce sa skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé dôsledky. Ide teda o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tvrdí.“ Pokiaľ ide o námietku neukončenia dokazovania odvolacím súdom a nenariadenie pojednávania, túto dovolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú poukazom na ustanovenie § 385 ods. 1 C.s.p. Z napadnutého rozsudku jasne vyplýva, že sa odvolací súd stotožnil so zisteným skutkovým stavom súdom prvej inštancie, teda nemusel zopakovať ani dopĺňať dokazovanie a z toho dôvodu ani nemusel nariaďovať pojednávanie na prejednanie odvolania a ani ukončovať dokazovanie. Pokiaľ chcel žalobca, aby mu odvolací súd oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami, mal o to požiadať súd. Ak tak neurobil, súd postupoval správne a v súlade s ust. § 219 ods. 3 C.s.p., keď vyhlásenie rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke súdu.

27. Dovolací súd vzhľadom na uvedené dospel k záveru, že postup odvolacieho súdu /ako aj súdu prvej inštancie/ bol v súlade s príslušnými ustanoveniami C.s.p. a svoj postup dostatočne a vecne správne odôvodnil v napadnutom rozhodnutí. Rozhodnutie odvolacieho súdu nie je ani svojvoľné, ani arbitrárne a nelogické, ktorým by dovolateľovi bolo upreté právo na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. Preto uzavrel, že v konaní pred odvolacím súdom nedošlo k vade známosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p.

28. K prípustnosti dovolania podľa ust. § 420 písm. e/ C.s.p. Podľa uvedeného ustanovenia dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd. S poukazom na uvedený dovolací dôvod žalobca namieta, že súd bol nesprávne obsadený, lebo zákonnou sudkyňou je Mgr. Martina Bollová, pri ktorej vzhľadom na jej priezvisko predpokladá, že je príbuznou právnej zástupkyňi žalovaných a že členka senátu JUDr. Krišková pôsobila na Okresnom súde Bratislava II za čias hlbokého komunizmu, kedy nemala problém s aplikáciou komunistického poriadku a uprednostňovaním štátu.

29. Zloženie súdu, v akom má vo veci konať a rozhodnúť upravuje ust. § 44 až 48 C.s.p. Nesprávne obsadeným súdom je súd, ktorý nie je obsadený v súlade s ustanoveniami určujúcimi zloženie súdu, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť. Napr. sudca na súde prvej inštancie a senát na odvolacom súde neboli určení v súlade so zákonom a rozvrhom práce, prípadne senát nemal predpísaný počet sudcov alebo mal rozhodovať sudca a rozhodoval poverený zamestnanec súdu.

30. V prejednávanej veci na súde prvej inštancie rozhodovala JUDr. Monika Školníková a Mgr. Martina Bollová bola v tom čase vyššou súdnou úradníčkou. Keďže žalobca voči sudkyňi, ktorá vec prejednala a rozhodla nenamietal, teda neuviedol konkrétne okolnosti, prečo vec nemala uvedená sudkyňa prejednať a rozhodnúť, dovolací súd vyhodnotil námietku nesprávne obsadeného súdu prvej inštancie, že nie je konkretizovaná spôsobom podľa § 431 ods. 2 C.s.p. Pochybnosti uvedené voči Mgr. Martine Bollovej, navyše neopodstatnené, nie sú dovolacím dôvodom v zmysle ust. § 420 písm. e/ C.s.p. Taký istý názor zaujal dovolací súd aj pokiaľ ide o pochybnosti o odbornosti členky senátu JUDr. Ľubice Kriškovej. Dovolací súd z vlastnej iniciatívy zistil, že JUDr. Ľubica Krišková bola členkou odvolacieho senátu, ktorý vec prejednal a rozhodol v súlade s rozvrhom práce Krajského súdu Bratislava na rok 2017, osobitná časť - Sudcovia obchodnoprávneho kolégia, str. 51, ktorý je dostupný na internete. JUDr. Ľubica Krišková preto v prejednávanej veci bola zákonnou sudkyňou.

31. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je prípustné a preto ho podľa ust. § 447 písm. c/, písm. f/ C.s.p. odmietol.

32. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje /§ 451 ods. 3 C.s.p./ O trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

33. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.